

Noty

Danuta Apanel, *Instytucjonalna opieka całkowita nad dzieckiem na Pomorzu Środkowym w latach 1945–1975*, Wydawnictwo Pomorskiej Akademii Pedagogicznej w Słupsku, Słupsk 2006, ss. 218

Praca dotyczy instytucjonalnych form opieki całkowitej nad dzieckiem na Pomorzu Środkowym w pierwszym trzydziestoleciu powojennych dziejów Polski. Podstawę źródłową stanowią materiały publikowane na łamach czasopism regionalnych i ogólnopolskich oraz inne materiały drukowane, a także liczne archiwalia zgromadzone zwłaszcza w Wojewódzkim Archiwum Państwowym w Szczecinie, w Archiwum Państwowym w Koszalinie, Archiwum Akt Nowych w Warszawie.

Konstrukcja pracy została oparta na układzie problemowo-chronologicznym. Obejmuje sześć rozdziałów: „Rozwój opieki nad dzieckiem na Pomorzu Środkowym na tle polityki opiekuńczej państwa w latach 1945–1975”, „Podstawy prawne funkcjonowania systemu opieki całkowitej nad dzieckiem w trzydziestoleciu powojennym”, „Rozwój opieki całkowitej nad dzieckiem na Pomorzu Środkowym w latach 1945–1949”, „Opieka całkowita nad dzieckiem na Pomorzu Środkowym w latach 1950–1955”, „Instytucje opieki całkowitej nad dzieckiem na Pomorzu Środkowym w latach 1956–1961”, „Funkcjonowanie instytucji opieki całkowitej nad dzieckiem na Pomorzu Środkowym w latach 1962–1975”.

Wiesław Jamrożek

***Państwo a wychowanie. Idee – mity – stereotypy*, praca zbiorowa pod red. ks. Andrzeja Dymera i Tomasza Sikorskiego, Centrum Edukacyjne Archidiecezji Szczecińsko-Kamieńskiej i Instytut Pedagogiki Uniwersytetu Szczecińskiego, Szczecin 2005, ss. 341**

Praca jest zbiorem wystąpień prezentowanych podczas Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej nt. *Państwo a wychowanie. Idee – mity – stereotypy*, zorganizowanej (przez wskazane powyżej podmioty – będące zarazem wydawcami publikacji) w dniach 10–12 września 2004 r. w Trzemeszcu.

Zebrane w tomie materiały zostały zamieszczone w trzech częściach: *Państwo a wychowanie w polskiej myśli politycznej*, *Historyczny kontekst relacji państwo a wychowanie*, *Pedagogiczne implikacje relacji państwo a wychowanie*. Spośród bardziej znanych autorów – historyków wychowania swoje teksty opublikowali w książce Krzysztof Jakubiak (*Główne wartości pilsudczykowskiej ideologii państwowej i jej wpływ na kształtowanie doktryny wychowawczej sanacji*) oraz *Udział społeczno-kulturalnych i pedagogicznych wydawnictw periodycznych w wypracowywaniu i upowszechnianiu ideologii wychowawczej sanacji*) i Elżbieta Magiera (*Wychowanie państwowe w szkolnictwie powszechnym okresu międzywojennego*) oraz *Wychowanie państwowe wobec doktryny wychowawczej Kościoła katolickiego w II Rzeczypospolitej*).

Wiesław Jamrozek

Polskie badania nad myślą pedagogiczną w latach 1900–1939. Parerga, oprac. Sławomir Sztobryn i Małgorzata Świtka, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk 2006, ss. 502

Książka jest rodzajem wydawnictwa źródłowego. Zgromadzony w niej materiał (teksty czasopiśmienne łączące się z tzw. historią myśli pedagogicznej i pochodzące z wybranego przez redaktorów tomu okresu historycznego, zwłaszcza okresu międzywojennego) prezentowany jest w „chronologicznej kolejności podejmowanych zagadnień”, w ramach trzech części: *Stosunek pedagogiki do filozofii*, *Historia poglądów pedagogicznych w epoce klasycznej i średniowieczu*, *Historia myśli pedagogicznej w czasach nowożytnych*. Osobne miejsce („wyróżnione”) zajmuje w książce rozprawa Stefana Truchima (*Historia doktryn pedagogicznych a historia szkolnictwa*) „z uwagi na moment podjętych przez niego badań, a przede wszystkim ze względu na jednoznaczną werbalizację rozróżnienia historii wychowania i historii myśli pedagogicznej”.

Tę swoistą i oryginalną antologię źródeł czasopiśmiennych poprzedza interesujący i rozbudowany „Wstęp” Sławomira Sztobryna poświęcony w dużej części charakterystyce i uzasadnieniu odrębności historii myśli pedagogicznej.

Wiesław Jamrozek

Antoni Smolański, *Pedeutologia historyczna*, Wydawnictwo MarMar
Marian Kaczorowski, Wrocław 2006, ss. 147

Książka zawiera rozważania autora na temat różnych kierunków zainteresowań i zagadnień pedeutologicznych ujmowanych w perspektywie historycznej. Rozważania te otwiera rozdział traktujący o *historycznej ewolucji nauczycielstwa w Polsce i etapach*